

УДИРДАГЧ
Д.ЖАВЗАН-ОРЛОМ,
Клиникийн профессор

СУДАЛГААНЫ БАГИЙН ГИШҮҮД:

Б.Амгаландарь , УГТЭ, олгох эмч, АУ-ны магистр

Б.Уянга, УГТЭ, дотрын резидент эмч

Д.Тунгааноров, УГТЭ, дотрын резидент эмч

Ц.Билгүүн , УГТЭ, дотрын резидент эмч

Энэ судалгааг Монгол Улсын Шинжлэх Ухаан Технологийн Сангийн дэмжлэгтэйгээр “Монголд илэрсэн SARS-CoV-2 омгуудын геномын бүтцийг тодорхойлж, молекул эпидемиологийн онцлогийг тогтоон, Манай орны нөхцөлд тохирсон тандалт, сэргийлэлтийн аргачлал зөвлөмж гаргах” нэртэй захиалгат төсөлт ажлын хүрээнд хийв.

Эмнэлзүйн судалгаа

УУШГИНЫ АРХАГ
БӨГЛӨРӨЛТ ӨВЧТЭЙ,
КОВИД-19 ХАЛДВАРААР
ӨВДСӨН БА ӨВДӨӨГҮЙ
ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН
ГАДААД АМЬСГАЛЫН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ШИНЖИЛГЭЭГ ҮНЭЛЭХ
НЬ

ҮНДЭСЛЭЛ

2019 оны 12-р сард Хятадын Ухань хотоос SARS Ковид-19 гэж нэрлэгдсэн амьсгалын замын шинэ вирусын талаархи анхны мэдээллүүд гарсан. Ковид-19 халдвараар өвчилсөн хүмүүс эдгэснээс хойш хэдэн долоо хоногоос хэдэн сарын турш шинж тэмдэг /Long symptoms of covid/ илэрсээр байна.

УАБӨ нь дэлхийн хүн амын зонхилон тохиолддог эмгэгүүдийн дотроос өвчлөл нас баралтаар 4-р байранд орж, нийгэм эдийн засагт сөрөг үр дагавар үзүүлдэг өвчин юм. УАБӨ-тэй хүмүүс Ковид-19 халдвараар өвдсөн тохиолдолд нас барах эрсдэл өндөр байна.

2022 онд АНУ-д Ковид-19 халдвараар өвдсөн 80 хүнийг хамруулсан судалгаанд гадаад амьсгалын үйл ажиллагааны шинжилгээний үзүүлэлтүүд /FVC-5%, FEV1-2,4%, FEV1/FVCg-2%/-иар буурсан байна. ШУГТЭ-ийн Уушги судлалын тасагт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 20% -ийг УАБӨ-тэй эмчлүүлэгчид эзэлж байна. Иймээс УАБӨ-тэй Ковид-19 халдвараар өвдсөн ба өвдөөгүй үйлчлүүлэгчдэд гадаад амьсгалын үйл ажиллагааны шинжилгээг харьцуулан судалсан.

ЗОРИЛГО

Ковид-19 халдвараар өвдсөн ба өвдөөгүй УАБӨ-тэй эмчлүүлэгчдэд гадаад амьсгалын үйл ажиллагааны шинжилгээг харьцуулан дүгнэх.

ЗОРИЛТ

1. Ковид-19 халдвараар өвдсөн ба өвдөөгүй УАБӨ-тэй эмчлүүлэгчдэд үнэлгээний сорил (CAT) хийж, амьсгаадалтыг (mMRC), (GOLD) үнэлэх.
2. Ковид-19 халдвараар өвдсөн ба өвдөөгүй УАБӨ-тэй эмчлүүлэгчдэд гадаад амьсгалын үйл ажиллагааны шинжилгээг харьцуулан үнэлэх.

МАТЕРИАЛ АРГА ЗҮЙ

ШУГТЭ-ийн Уушги судлалын тасагт 2022 оны 04-р сард хэвтэн эмчлүүлсэн УАБӨ оноштой 30 үйлчлүүлэгчдээс санамсаргүй түүврийн аргаар

хасах шалгуурын дагуу 20 үйлчлүүлэгчийг сонгон авч нэг агшингийн судалгааны аргыг ашиглан EXEL болон SPSS-28 программаар статистик боловсруулалт хийсэн.

СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Судалгаанд 40-74 насны 20 эмчлүүлэгчийн эрэгтэй 55%(n=11) эмэгтэй 45%(n=9), дундаж нас 57 байлаа. Эмнэлзүйн явцын хувьд хүндэвтэр 75%(n=15), хүнд 25%(n=5). Хавсарсан эмгэгийн хувьд 85% (n=17) байснаас чихрийн шижинтэй 23.5%(n=4), артерийн гипертензитэй 41.2%(n=7), зүрхний архаг дутагдалтай 35.3%(n=6) тус тус эзэлж байна. Нийт судалгаанд хамрагдсан эмчлүүлэгчдийн УАБӨ-тэй Ковид-19 халдвар авсан 60%(n=12), халдвар аваагүй 40%(n=8) байлаа. Эмнэлзүйн үнэлгээний mMRC, CAT-ын сорил, GOLD үнэлгээгээр сэдрэлийг үнэлэхэд Ковид-19 халдвар авсан 60%(n=12) эмчлүүлэгчээс В бүлэг 20%(n=4), С бүлэг 10%(n=2), D бүлэг 30%(n=6) байгаа бол Ковид-19 халдвар аваагүй 40%(n=8) эмчлүүлэгчийн В бүлэг 25%(n=5), С бүлэг 5% (n=1), D бүлэг 10%(n=2) байна. Үйлчлүүлэгчдийн гадаад амьсгалын үйл ажиллагааны шинжилгээнд Ковид-19 халдвар авсан 60%(n=12) үйлчлүүлэгч хэвийн үзүүлэлтүүдээс /FVC 6%, FEV1 3,5%, FEV1/FVCg 4%/-буурсан байсан. Ковид-19 халдвар аваагүй 40%(n=8) үйлчлүүлэгчдэд /FVC 2%, FEV1 1,5%, FEV1/FVCg 1,8%/-иар буурсан байгаа нь Ковид-19 халдвар УАБӨ-тэй хүмүүсийн гадаад амьсгалын үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлж хүндрэх эрсдэлийг нэмэгдүүлж байгаа нь харагдаж байна.

ДҮГНЭЛТ

1. УАБӨ хүмүүс Ковид-19-ын халдвараар өвдсөний дараа (CAT) болон (mMRC), GOLD үнэлгээгээр амьсгаадалт ихтэй буюу 3-4 оноотой, хүнд зэрэгтэй, сэдрэлийн тоо их байна.
2. УАБӨ-тэй хүн Ковид-19-ын халдвараар өвчилсөн нь уушгины агааржилтын үйл ажиллагаа буурахад нөлөөлж байна.

Түлхүүр үг: Коронавируст халдвар, Гадаад амьсгалын үйл ажиллагаа, УАБӨ, mMRC, CAT.